

CHECK AGAINST DELIVERY**خانم زرقا یفتلی****بحث آزاد شورای امنیت سازمان ملل متحد روی موضوع زنان، صلح و امنیت****۲۹ اکتوبر سال ۲۰۲۰**

جلالتمآب رییس مجلس، همکاران جامعه مدنی،

من زرقا یفتلی هستم مسول اجراییه موسسه حقوقی و تحقیقی زنان و اطفال افغان، نهاد مستند سازی آمار و ارقام خشونت ها و تبعیضات علیه زنان و دختران. بیانیه امروزی من به نمایندگی از گروه کاری جامعه مدنی (زنان، صلح و امنیت) خدمت تان تقدیم میشود. ممنون از اینکه این فرصت برایم داده شد. در این روز تاریخی بیستمین سالگرد قطعنامه ۱۳۲۵ (۲۰۰۰)، و در مقطع حساس تاریخی که گفت گو های صلح میان دولت افغانستان و طالبان برای خاتمه جنگ ۴۰ ساله آغاز شده است

مرمی، بم، ظلم، تشدد، اطفال برای نان میگیرند، مردم برای زنده ماندن تلاش میکنند، زنان از خانه های شان بدون هراس بیرون رفته نمیتوانند. هر روز، مردم خانه های شانرا به قصد هجرت ترک میکنند باوجودیکه میدانند که شاید دیگر برنه گردند. وقتیکه تهدید بم ها و ماین ها نباشد، مردم عام با گرسنگی دست و پنجه نرم میکنند، آفات طبیعی و فقر دامنگیر مردم است. این است افغانستان امروز.

جناب رییس مجلس، ما در جای زندگی میکنیم که به نام مرگبار ترین منطقه یاد میشود. بیشتر از صد هزار مردم عام در طول ۱۰ سال گذشته کشته شده است. و همین لحظه که با شما صحبت میکنم کشتار ها جریان دارد.

تاثیرات ناگوار خشونت های متداوم بالای زنان و دختران بی سابقه بوده است. بیشتر از نصف نفوس زیر خط فقر بسر میبرند و زنان بیشترین آسیب را متقبل میشوند. ۷۰ فیصد زنان بیسواد هستند. ۳۵٪ دختران زیر سن ۱۸ به ازدواج اجباری داده میشوند، ۸۷٪ زنان حد اقل یک نوع خشونت های فامیلی را تجربه کرده اند و زنان و دختران از خدمات بهتر صحتی مستفید نمیشوند، به خصوص در نکات دور دست. زنان و دختران بیشترین تعداد چهار میلیونی بی جا شدگان داخلی را تشکیل میدهند. تمام این چالش ها با آمد کوید ۱۹ افزود شده است، نه صرف اینکه خطرات جانی را در پی دارد و برای افراد دارای معلولیت و بی جا شده گان داخلی تاثیرات ناگوار را دارا میباشد. اقتصاد و اجتماع مردم را متضرر ساخته و زنان آسیب پذیر تر هستند.

با این همه فعالین جامعه مدنی مورد تهدیدات و آزار و اذیت جدی قرار دارند، و هیچ اقدام محافظتی وجود ندارد. در اواسط ماه سپتامبر، سفارت امریکا در کابل گزارش امکانات ازدیاد خطرات بالای زنان فعالین مدنی، فعالین حقوق بشر و حقوق زنان و کارمندان دولتی خبر دادند.

باوجود این همه مشکلات، مردم تلاش های خستگی ناپذیر دارند تا این کشور را به سوی بهبود سوق بدهند. امروز، تعداد زیاد دختران بدون هراس بسوی مکاتب میروند. ما قهرمان مانند شمیسه داریم، دختر یک کارگر معدن زغال سنگ که در امتحانات کانکور به درجه اول فایز شد. ما رسانه های آزاد داریم و قانون اساسی ما از حقوق زنان، اقلیت های قومی و مذهبی محافظت میکند. دیگر زنان در استیپدیم کابل با سنگ و یا گلوله به رگبار مرگ بسته نمیشوند، و یا مانند بیست سال قبل در خانه هایشان زندانی نمیشوند و یا هم مجبور به پوشیدن چادری، و نه پوشیدن بوت های آواز دار نمیشوند.

امروز، زنان افغان تصاحب، تشخص و عزت میکنند و در هر عرصه زندگی میدرخشند مانند، داکتر، تاکسی درایور و فلم ساز. زنان در افغانستان وزارت ها را رهبری میکنند، مگر در زمان حکومت طالبان زنان از حقوق حقه شان محروم بوند حتی حق تعلیم، حق کار، و حق گشت و گزار آزادانه. اما امروز زنان در سطوح بلند رهبری نقش تاثیر گزار در تغیر و تدویر پالیسی دارند و ایشان در تشکیل آینده کشور سهیم هستند.

اکثریت این تغییرات مثبت به اساس نقش دادخواهی زنان بوده است که در طول دو دهه گذشته انجام داده اند. نقش مثر زنان در زندگی اجتماعی و سیاسی باعث تغییرات مهم در برخورد های نا مناسب فرهنگی گردیده است. امروز جامعه افغانی توقع دارد که زنان کشور را بسوی آینده بهتر سوق بدهند.

جناب رییس، ما این دست آورد ها را دست کم نمیگیریم.

باوجود این دست آورد ها، ما آگاه هستیم که شاید این دست آورد های ما بدون اطلاع ر بوده شود. خطرات تلخ حکومت طالبان هنوز هم در مناطق زیر سلطه طالبان جریان دارد و همین قوانین سختگیرانه حقیقت زندگی روزمره زنان آن مناطق را میسازد. در جاییکه یک تعداد محدود دختران اجازه رفتن به مکتب دارند، آزادی بیان نهایتا محدود است. مجازات تعیین شده ادارات طالبان انقدر ظالمانه است که زنان اجازه فرار را ندارند و این قوانین زندگی روزانه زنان شده است.

نسل ما قیمت جنگ تحمیل شده را که در آن هیچ نقش نداشته ایم میپردازیم. انعکاس این جنگ ها فرا افغانستان بوده است، کشور های منطقوی و حتی کشور های اروپایی، و اکثر کشور های شما در تلاش هستند تا ما را اجازه ورود در خاک شان ندهند. ما هم آرزو نداریم که از کشور خود فرار کنیم. همه افغانها شدیداً تمنا داریم که این جنگ خانمان سوز به زودی خاتمه پیدا کند تا مردم با عزت زندگی داشته باشند، با داشتن یک حکومت همه شمول، در فضای عدالت اجتماعی و اقتصادی و احترام به حقوق بشر باشد.

جناب ریس، صلح به قیمت حقوق زنان نمیتوان حاصل کرد. تمام دست آورد های ما معلق بین مذاکرات طالبان و حکومت افغانستان است.

آغاز رسمی گفتگو های بین الافغانی در ماه سپتامبر یک گام عمده برای صلح است مگر با تعویق بیش از حد این پروسه باعث تشویش شده است. موجودیت چهار زن در تیم مذاکرات دولت یک اقدام مثبت است، مگر این بسنده نیست. عدم حضور زنان در پروسه صلح از سال ۲۰۰۵ الی ۲۰۲۰ یک امر آشکار است. در حدود ۸۰٪ زنان از این پروسه به دور مانده بودند. و آنها بخاطر موقف طالبان برای حضور زنان در عرصه های سیاسی و اجتماعی بوده است. و حمله بر یکی از زنان در هیئت مذاکرات باعث از دیاد تشویش ما شده است که شاید حقوق زن منحیث یک آله برد و باخت در میز مذاکرات میان دولت و طالبان محسوب شود. اگر چنین باشد پس حقوق اساسی ما زیر پا شده و از سهم مهم ما در آینده ما انکار صورت میگیرد.

ما از شما جامعه بین المللی و از همه همکاران منطقوی و فرا منطقوی و کشور های جامعه بین المللی تقاضا نمودیم تا مسولیت خود را ادا کنند تا هر کدام طرفین در گیر جنگ به شمول طالبان از حقوق شهروندی، آزادی های مدنی، و حقوق شهروندی منصرف شوند. فشار های بین المللی بالای هر دو جانب قابل مکت و تاثیر گذار است. شما کمک های مهم مالی را برای کشور ما فراهم میکنیدو شما میتوانید تا از موقف تان برای حمایت از حقوق زنان به خصوص از تاکید به اشتراک معنی دار و سهم مستقیم زنان در پروسه صلح و تشکیل نظام حکومتی داشته باشید. تا حال به وضحات به نظر میرسد که زنان در پروسه صلح نادیده گرفته میشود دو سال قبل ما شاهد بودیم که در زمان گفتگو های میان طالبان و امریکا، زنان به حاشیه رانده شده بودند و حتی دولت افغانستان در مذاکرات شامل نبود. شمولیت معنی دار زنان برای صلح پایدار و همچنان برای آینده زنان این کشور بسیار مهم است.

شورای امنیت همیشه برای حمایت حقوق زنان و اطمینان از تساوی حقوق جنسیتی در طول بیست سال تاکید داشته است در این مقطع زمانی حساس ما از شما تقاضا نمودیم تا از نقش اثر گذار تان استفاده به عمل آورید:

تقاضای عاجل آتش بس:

بخاطر آغاز و کامیابی مذاکرات صلح باید هر دو جناح اسلحه خود را به زمین گذاشته و جنگ را خاتمه دهند

تاکید بالای حقوق زنان و اشتراک زنان برای گفتگو همه شمول منحصیث پیش شرط مذاکرات صلح: مذاکرات همه شمول نیازمند وقت مناسب است تا موضوعات حقوق بشر با همه اقسام جامعه مورد بحث و نظر خواهی قرار بیگیرد. جامعه بین المللی باید از حقوق زنان به شکل شامل و کامل پشتیبانی نموده و برای اشتراک معنی دار زنان و رهبری زنان و نقش زنان در تمامی پروسه های مذاکرات صلح و تصمیم گیری ها همین باید پیش شرط هر نوع مساعدت های مالی و سیاسی پس از معاهده صلح باشد. مانند آتش بس، پروسه صلح، تطبیق و نظارت از معاهده صلح. همچنان مساعدت های مالی برای همه اقسام و گروه های مختلف زنان نیاز مبرم دانسته میشود تا باشد زنان بتوانند اشتراک فعال داشته باشند. اشتراک رسمی و مستقیم زنان در تمام عرصه ها باید در نورم های کاری ملل متحد برای صلح افغانستان باشد.

تحفظ تمام موارد قانون اساسی برای حمایت از حقوق زنان: تمام موارد حقوق بشر، به شمول تمام حقوق سیاسی، اقتصادی و اجتماعی که در فصل دوم قانون اساسی درج است باید در تمامی وضعیت و حالات پا برجا بماند. هیئت مذاکرات نباید بخاطر عجلت برای رسیدن به تفاهم موضوعات فوق را نادیده بیگیرد.

نظارت همه شمول از پیشرفت: این امر بسا عمده است تا یک کمیته نظارتی به شمول ملل متحد، کشور های ذی دخل افغانستان، جامعه مدنی و رسانه ها تشکیل گردیده و از تطبیق معاهده صلح نظارت بکنند و هر نوع تخلف به خصوص تخلفات حقوق زنان را گزارش بدهند.

جابجا نمودن تمام موضوعات صلح و امنیت در پالیسی های بین المللی و قوانین بین المللی برای شمولیت و رهبری زنان در پروسه های تصمیم گیری: در تمامی پروسه های صلح و حکومت سازی باید شمولیت همه اقسام زنان، جوانان، اقلیت ها، و بی جا شده گان داخلی تطبیق حقوق بشر همه تضمین شود. همکاران بین المللی باید مطمئن شوند تا موارد عمده مد نظر گرفته شده است و حقوق بشری تضمین شده است. و همچنان اطمینان از مساعدت های مالی برای پیشرفت حقوق بشر و به خصوص حق تعلیم زنان و دختران صورت گیرد.

اطمینان از محافظت زنان رهبر، زنان صلح خواه، مدافع حقوق بشر: مواظبت و محافظت از هر نوع خطرات ناشی از اشتراک زنان در پروسه صلح و امنیت و جلوگیری از عدم اشتراک زنان برای پیشبرد صلح و حقوق بشر. به شمول هر نوع معاهدات با طالبان باید حقوق زنان محفوظ بماند.

در اکتوبر سال ۲۰۰۵ سویتا نوری اولین زن افغان در همین شوری صدای خود را بلند نمود و توضیح داد که اشتراک زنان در پروسه های اجتماعی کشور ما یک بحث (مرگ و یا زندگی) است. و هو شدار داد که کمک های بین المللی نباید منقطع گردد تا زمانیکه یک صلح پایدار و همه شمول ایجاد گردد. سال گذشته جمیله افغانی بالای جامعه بین المللی یک بار دیگر صدا نمود تا در کنار زنان افغانستان باید ایستاد تا حقوق زنان افغان به بازی سیاسی بنام صلح گرفته نشود. امروز من دهمین زن که در این شوری به نمایندگی گروپ کاری جامعه مدنی صحبت میکنم. من هم به نوبه خود میخواهم بگویم که امروز نقش شما در افغانستان مهمتر از هر زمان دیگر است.

تعهدات ۲۰ سال شورای امنیت سازمان ملل متحد نتوانسته حقیقت زندگی زنان افغان را تغیر بدهد ما تنها نیستیم که از شما توقع عمل کرد را داریم، ما مانند زنان یمن، سوریه، دی ار سی، سودان و مانند سایر زنان هر کشور دیگر از شورای امنیت سازمان ملل متحد خواهانیم تا نقش کلیدی شانرا ایفا بکنند به خصوص قطنامه ۱۳۲۵. بخاطریکه ما همه زنان با چالش های یکسان مواجه هستیم تا باشد زنان در همه عرصه های حیات کشور شان سهیم باشند.

ما زنان افغان بسیار جنگ ها را متقبل شدیم و ما نه صرف من حیث متضرر- بلکه ما برای احقاق حقوق خویش سالهاست مبارزه کردیم، و حالا هم سکوت نخواهیم کرد تا دست آورد های ما به آب انداخته شود. و از شما هم التماس داریم که نظاره گر نبوده بلکه در کنار ما برای احقاق حقوق ما بیستید، ممنون